

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1141/24
7.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиле АА из..., коју заступа пуномоћник Зоран Атељевић, адвокат из Београда, Улица кнеза Милоша број 58, против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Михаило Остојић, адвокат из Београда, Улица капетана Бате број 9, Винча, ради деобе брачне тековине, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 16824/18 од 29.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 07.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба туженог као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 16824/18 од 29.09.2023. године у ставу првом, другом и четвртном изреке.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке утврђује се да тужилца по основу брачне тековине има право својине на 5000/10000 идеалног дела непокретности - породичне стамбене зграде површине 144 м², која се састоји од подрума у коме се налази једна просторија, приземља у коме се налази предсобље, кухиња са трпезаријом, купатило, остава и две собе, спрата на којем се налази купатило, дневни боравак са кухињом и трпезаријом, спаваћа соба и таванског простора, укупне површине 144 м², која се налази у ..., Улица ..., изграђена на катастарској парцели број ... КО ..., број поседовног листа ... и гараже са оставом која се састоји од сутерена и приземља, укупне површине 37,50 м², која се налази у ..., Улица ... изграђена на катастарској парцели број ... КО ..., број поседовног листа ... Ставом другим изреке, овлашћује се тужилца да се на основу ове пресуде може укњижити као власник 5000/10000 идеалног дела непокретности описаних у ставу првом изреке, код надлежног катастра непокретности када се стекну услови. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу у коме је тражено да суд утврди да тужилца има право својине на још 697/10000 идеалног дела непокретности ближе опредељене ставом првим изреке, преко утврђеног удела у праву својине у ставу првом изреке, те ради уписа овог идеалног дела код надлежног катастра непокретности када се стекну услови. Ставом четвртим обавезан је тужени да надокнади тужилци трошкове парничног поступка у износу од 571.310,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до

исплате.

Против наведене пресуде благовремено је жалбу изјавио тужени, побијајући је, како то проистиче из навода жалбе у ставовима првом, другом и четвртом из свих разлога предвиђених одредбом чл.373 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Тужиља је одговорила на жалбу туженог. Трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући побијану пресуду у побијаном делу у смислу одредбе чл.386 ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Апелациони суд је оценио да жалба туженог није основана.

У спроведеном поступку нису почињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл.374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, а наводима жалбе туженог не указује се на неку другу битну повреду парничног поступка која је могла бити од утицаја на законитост и правилност побијане одлуке.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, парничне странке су засновале заједницу живота и закључиле брак у мају месецу 1982. године у ... Заједница живота трајала је до 20. августа 2005. године, када је тужиља, са једном од две кћери ВВ, изашла из породичне куће и напустила заједницу живота, а брак парничних странака разведен је пресудом Петог општинског суда у Београду дана 27.09.2006. године, која је постала правноснажна 30.10.2006. године. У току трајања заједнице живота, парничне странке стекле су непокретну имовину – породичну стамбену зграду површине 144 м² која се састоји од подрума у коме се налази једна просторија, приземља у коме се налази предсобље, кухиња са трпезаријом, купатило, остава и две собе, спрата на којем се налази купатило, дневни боравак са кухињом и трпезаријом, спаваћа соба и таванског простора, укупне површине 144 м², која се налази у ..., Улица ..., изграђена на катастарској парцели број ... КО ..., број поседовног листа ... и гараже са оставом која се састоји од сутерена и приземља, укупне површине 37,50 м², која се налази у ..., Улица ... изграђена на катастарској парцели број ... КО ..., број поседовног листа ..., а која заправо представља половину по вертикали подељене двојне породичне куће, чија друга вертикала представља породичну стамбену зграду коју су саградили девер тужиље, а брат туженог, са својом супругом и породицом. Поред наведене вертикале тужиља и тужени су саградили и гаражу са оставом површине 37,50 м², која се налази на истој парцели и адреси, а која представља једну неподељену стамбену целину. Кућа је саграђена на плацу у ... коју је отац туженог купио 1979. године и исти плац уступио синовима ББ и ГГ ради изградње двојне породичне куће за њих и њихове породице. Стамбену зграду парничне странке су градиле дужи низ година и то тако што је 1982. године урађен темељ и сазидано приземље куће до прве плоче, 1983. године су се у приземље куће уселиле парничне странке, да би након две године сазидале и први спрат, а 1985. и 1986. године урадили су и поткровље и стављен је кров. Стамбени објекат парничних странака има одвојени улаз под заједничким кровом, са стамбеним објектом брата туженог, али представљају две независне целине и грађене су независно једна од друге осим у деловима који представљају заједничке делове конструкције (темељ, плоча и кров) . За време трајања заједнице живота у браку, тужени је био

запослен током дужег периода у ... до 25.07.1983. године, почев од 26.07.1983. до 22.06.1985. године у ..., а од 1985. до краја заједнице живота са тужиљом у ..., где је остваривао зараду. Тужилја није била запослена у почетку трајања заједнице живота, а 1988. године запослила се као куварица у ..., где и даље ради, а осим зараде коју је остваривала код послодавца, тужилја је доприносила и кроз бригу о домаћинству и деци, добијала материјалну помоћ од својих родитеља. Тужени је такође добијао помоћ од својих родитеља током трајања брачне заједнице. Тужилја је учествовала и у изградњи куће, тако што је спремала мајсторима храну, а тужени је доприносио новцем за храну и потребама за домаћинство, плаћањем мајстора и самосталним обављањем столарских, зидарских и занатских радова.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе чл.171 Породичног закона утврдио да је удео у стицању ове непокретности која несумњиво представља брачну тековину парничних странака једнак, те да претпоставка о једнаком уделу у стицању непокретности није оборена изведеним доказима предложеним од стране туженог, на којем је био терет доказивања супротне тврдње. Свој закључак првостепени суд заснива на чињеници да су парничне странке радом у току трајања брачне заједнице учествовале уградњи куће са гаражом и оставом у ... у Улици ..., изграђеној на кат.парцели ..., те да наведене непокретности представљају заједничку имовину парничних странака, а да тужилји припада стварно право на делу имовине сходно њеном доприносу, те имајући у виду да је заједница живота између парничних странака отпочела 1982. године и трајала до 20.08.2005. године и да је стамбени објекат део зграде који је заједно са бившим супругом, овде туженим, тужилја градила и у његовој изградњи учествовала финансијски и на други начин током трајања брака, то је првостепени суд нашао да је тужилја по основу стицања у брачној тековини са туженим стекла укупно 5000/10000 (односно 1/2) идеалних делова предметних непокретности, налазећи да су доприноси странака по основу стицања једнаки, те је одбио као неоснован тужбени захтев тужилје, опредељен преко наведеног удела.

Чињенично стање је утврђено потпуно и поуздано правилном оценом изведених доказа у смислу чл.8 ЗПП-а. Садржина изведених доказа и њихова оцена изложени су образложењу одлуке на јасан, логичан и убедљив начин. У жалби тужени није истицао нове чињенице нити понудио ни предложио нове доказе у смислу чл. 372 став 1 ЗПП-а. Жалбом туженог чињенично стање није доведено у сумњу.

На правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је нашао да је тужбени захтев тужилје основан за удео у праву својине од 1/2 на предметној непокретности по основу стицања у брачној заједници. За своју одлуку дао је ваљане, непротивречне и потпуне разлоге, које у свему прихвата и овај суд као другостепени и ближе не образлаже, сходно одредби чл. 396 став 2 ЗПП-а.

Правилно је првостепени суд закључио да предметна непокретност представља заједничку имовину парничних странака пошто је стечена радом и заједничким учешћем у градњи објекта у току трајања њихове брачне заједнице. По оцени Апелационог суда правилно је првостепени суд закључио и да је тужилјин удео у стицању предметних непокретности једнак уделу њеног супруга, овде туженог.

На правилност закључка не утиче погрешно позивање првостепеног суда и на

одредбе Закона о браку и породичним односима (Службени гласник РС бр. 22/80) који се не примењује у конкретном случају, с обзиром на одредбу члана 196. Породичног закона (“Службени гласник РС”, број 18 од 24.02.2005. године) као и на одредбу члана 357. став 1. истог закона, којом је прописано да се тај Закон примењује и на породичне односе (а то су односи који проистичу из брака, из односа детета и родитеља, усвојења, хранитељства, старатељства, издржавања, заштите од насиља у породици) који су настали до дана почетка његове примене (01.07.2005. године). У конкретном случају решава се о имовинским односима насталим и правно окончаним након ступања на снагу Породичног закона, јер је брачна заједница престала да постоји 20. августа 2005. године, када је тужила, са једном од две кћери ВВ, изашла из породичне куће и напустила заједницу живота, а брак парничних странака разведен је пресудом Петог општинског суда у Београду дана 27.09.2006. године, која је постала правноснажна 30.10.2006. године. Сечена непокретност је заједничка својина супружника сагласно одредбама чланова 180 Породичног закона који се примењује у овој правној ствари, с обзиром да је брачна заједница странака и њихов брак разведен након ступања на снагу Породичног закона, односно њихова правна ситуација је окончана тек по ступању на снагу тог закона.

Неосновано се жалбом туженог оспорава оцена изведених доказа, а са тим у вези и утврђено чињенично стање. Наиме, одредбом члана 8 ЗПП-а прописано је да суд, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. О томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа одлучује суд на основу сопственог уверења. У поступку који је претходио доношењу побијане пресуде као доказно средство се претежно јавља саслушање странака и сведока. Правилна оцена исказа сведока и странака подразумева оцену њиховог држања пред судом, сагласност њихових исказа са исказима осталих саслушаних лица и другим изведеним доказима, неспорним и општепознатим чињеницама, да ли сведок има непосредних или посредних сазнања о догађају о коме сведочи, као и оцену општег утиска који сведок односно странка оставља на суд приликом давања исказа. У конкретном случају је првостепени суд, ценећи исказе сведока и странака, дао управо такву њихову анализу, односно оцену која садржи уверљива и логична објашњења зашто у погледу одлучне чињенице (временског периода у којем је грађена и дограђивана непокретност, учешће парничних странака у стицању имовине радом у току трајања заједнице, и њиховог учешћа у градњи објекта, те учешћа и доприноса других лица у изградњи објекта) поклања веру тужили и сведоцима чијим исказима су поткрепљене тврдње тужиле. Прецизније, првостепени суд је образложио које исказе је и ком делу прихватио, наводећи при томе логичне и јасне разлоге због којих неке од исказа није прихватио.

Ово тим пре што, је закључак суда о утврђеном уделу тужиле у стицању спорних непокретности поткрепљен и налазом и мишљењем вештака економско-финансијске струке Светлане Тричковић Младеновић (варијантом 2 налаза) која се изјаснила да, и уз урачунавање доприноса средстава за изградњу спорних непокретности од стране родитеља туженог, допринос тужиле у стицању спорних непокретности опредељује – израчунава на проценат од 50,72% учешћа.

Неосновано се наводима жалбе туженог указује да је првостепени суд у побијаном делу одлуке учинио битну повреду парничног поступка на тај начин што није поступио по налогу садржаном у решењу Апелационог суда у Београду Гж 29/17 од 12.7.2018.године, не наводећи у чему се тачно састоји пропуст првостепеног суда. Наиме првостепени суд је разјаснио нејасноће у погледу тога на којем тачно објекту се тражи удео у стицању, тако што је утврдио да се ради о захтеву упереном на право својине на самосталном вертикално опредељеном стамбеном објекту који је потпуно независна целина од стамбеног објекта у власништву девера и јетрве тужиље, те да се оба наслањају један на други и имају само неке заједничке делове конструкције, које не утичу на одвојеност и посебност наведених стамбених целина.

Одредбом чл. 19 став 1 ЗПП-а орочено је време у којем се суд може по службеној дужности огласити месно ненадлежним и да се по протеклу тих рокова питање месне надлежности више не може поставити. Месна надлежност суда не представља препреку за вођење спора у смислу битних повреда парничног поступка из чл. 374 ЗПП-а, због чега су без утицаја наводи жалбе туженог да је првостепени суд месно ненадлежан за поступање у овој правној ствари.

Приликом одлучивања о основаности жалбе, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе туженог, али их није посебно образлагао, сагласно одредби члана 396 став 1 ЗПП-а, с обзиром да не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари. Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом члана 153 и 154 ЗПП-а и у свему одговара исходу спора и постигнутом успеху странака.

Са свега изложеног, на основу члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП-а одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић